
Valtuustoaloite koskien kierrätyskeskusten lisäämistä Kokemäellä

KH 22.05.2023 § 140

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 15.5.2023 § 26 jätettiin 14 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittama valtuustoaloite, jossa esitettiin kierrätyskeskusten lisäämistä Kokemäelle.

Lisätietoja antaa	talousjohtaja Tauno Mäkinen, puh. 040.488 6120.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Teemu Nieminen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen elinvoimalautakunnan käsiteltäväksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen yksimielisesti.

Evl 14.11.2023 § 53
94/10.03.02.02.00/2023

Historia:

Kokemäen kierrätyskeskus muutti Kilkunkadulta 2020 syksyllä Suokkaalle, kun kaupunki myi Kilkunkadun kiinteistön. Suokkaalta Risteelle siirryttiin kevään 2022 aikana. Osa syynä muuttoon oli Suokkaan tilojen kustannukset sekä kunto. Toiminnan jatkaminen tiloissa olisi vaatinut merkittäviä korjaustoimenpiteitä.

Suurten kierrätystavaroiden kuten huonekalujen vastaanotto on ollut haastavaa jo Kilkunkadun ajoilta. Aluksi kierrätyksen haasteena oli tilanpuute, kun taas Suokkaalla ongelmaksi muodostui kierrätystavaran huono kunto, jolloin tavarat jouduttiin kuljettamaan kaatopaikalle tai lämpölaitokselle poltettavaksi. Kierrätyskeskuksen palveluilla ei tulisi kiertää huonokuntoisten tavaroiden hävittämistä. Toki kierrätyskeskuksen työntekijöillä on oikeus kieltäytyä ottamasta huonokuntoista ja tiedettävästi kierrätykseen kelpaamatonta tavaraa vastaan. Nämä asiat tulisi ottaa huomioon, jotta kierrätyskeskuksen toiminta olisi mahdollisimman kustannustehokasta, eikä näin ollen saisi aiheuttaa kaupungille aiheettomia kustannuksia.

Nykyinen toiminta:

Kierrätyskeskus siirtyi Risteen koulun yhteyteen kevään 2022 aikana. Risteellä otetaan vastaan kierrätystavaraa laidasta laitaan, kuten kirjoja vaatteita, leluja, astioita ja koriste-esineitä. Myös pieniä huonekaluja, kuten sohvapöytiä, pieniä hyllyjä ja lasten sänkyjä otetaan vastaan. Suurempia huonekaluja kuten 80 cm sänkyjä ja runkopatjoja sekä kirjoituspöytiä joiden kierto on nopeaa otetaan myös vastaan. Kokemukseen perustuen soivat ja nojatuolit eivät ole haluttua tavaraa ja näiden on todettu seisovan kierrätyskeskusten tiloissa tilaa vieden huomattavan pitkiäkin aikoja. Tästä johtuen suurten tavaroiden vastaanottamiseen yhteydessä tuotteiden laatuun on kiinnitetty huomiota. Tämä toimintamalli on vähentänyt huomattavasti kaatopaikalle hävitettävän tavarain määrää. Kierrätyskeskuksen idea on, että sinne vietävä tavara on sellaista, jonka joku toinen pystyy ottamaan käyttöön.

Toisinaan kierrätyskeskukseen on ohjeista poiketen otettu vastaan tavaraa, joka ei täytä kierrätettävän tavaran kriteereitä. Tällöin tästä on peritty 10 euron jätemaksu. Kyseinen toiminta on kuitenkin harvinaista nykyään.

Risteellä toimii kierrätyskeskuksen lisäksi kaupungin nuortentyöpaja sekä Satakunnan hyvinvointialueen aikuisten kuntouttavan työtoiminnan paja. Kokemäen kaupungin nuortentyöpaja tuottaa yhteistyösopimuksella nuorten kuntouttavaa työtoimintaa hyvinvointialueelle. Kierrätyskeskuksessa toimii kierrätysryhmä, jossa on kummankin pajan asiakkaita. Asiakkaat vastaavat ohjaajansa johdolla kierrätyskeskukseen tulevan tavaran lajittelusta. Kierrätyskeskuksessa on yksi jatkuvasti kunnan palkkatuella työllistämä henkilö ja sen lisäksi on mahdollista työllistää pajoille veloitetyöllistettyjä.

Kierrätyskeskuksen toiminnasta vastaa pajaohjaaja, jonka työtehtävä on siirtynyt vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, mutta pajaohjaaja on edelleen vastuussa myös kierrätyskeskuksen toiminnasta. Tätä on jatkettu toistaiseksi, mutta on mahdollista, että hyvinvointialue päättää jatkossa muuta. Aikaisemmin vastuussa kierrätyskeskuksen toiminnasta on ollut kaupungin nuorten pajaohjaaja ja hän on edelleen tarvittaessa toiminnassa mukana, kuten myös kaupungin toinen nuorten pajaohjaaja sekä hyvinvointialueen toinen pajaohjaaja. Edellä kuvattu kierrätyskeskuksen yhteistyö kuntouttavan työtoiminnan sekä nuorten pajan kanssa on kierrätyskeskuksen toiminnan kannalta tärkeää, jotta nuorten ja kuntouttavan pajan asiakkaat saavat mielekästä ja merkityksellistä tekemistä kierrätyskeskuksen toiminnasta.

Kierrätyskeskuksen toiminnan kannalta tärkeää on, että sinne tuleva tavara lajitellaan ja saadaan hyllyihin nopeasti. Risteellä säilytystilat ja lajittelutilat ovat pienet, mutta kuntouttavan työtoiminnan avulla tämä on saatu toimimaan tehokkaasti ja lajittelematonta tavaraa ei kerry.

Nykyisen toiminnan tulevaisuus:

Kiertotalouden merkitys nousee jatkuvasti ja kierrätyskeskukset ovat osa tätä prosessia. Niillä on myös merkitystä taloudellisesti heikossa asemassa oleville kuntalaisille, kun he pystyvät hakemaan itselleen tarvittavia vaatteita ja kodin tarpeita. Kierrätyskeskukset tuovat myös osaltaan ihmisille tietoutta kierrätyksestä ja sen merkityksestä.

Nakkilassa ja Ulvilassa kierrätyskeskuksissa on tunnistettu oppimisympäristöjä, joissa pystyy suorittamaan osatutkintoja esimerkiksi liiketoiminnan ammattitutkinnosta. Kokemäellä tähän on myös valmius, mutta sen käyttö on jäänyt vähemmälle. Tätä voisi kehittää jatkossa kierrätyskeskuksen toiminnassa.

Nykyiset tilat Risteellä ovat pienet mutta toimivat. Pajojen toiminta samoissa tiloissa on myös etu.

Aloite kierrätyskeskusten lisäämisestä:

15.5.2023 päivätyssä valtuustoaloitteessa ehdotettiin kierrätyskeskusten lisäämistä Kokemäellä ainakin Tulkkilaan ja Kauvatsalle. Tämä edellyttäisi vähintään neljän työntekijän palkkaamista. Tavaranlajittelu on aikaa vievää ja yksi henkilö ei pysty hoitamaan sekä asiakastiloja, asiakaspalvelua ja tavaran lajittelua. Lisäksi jos kierrätyskeskuksessa on vain yksi työntekijä ja hän sairastuu, joudutaan toimipiste pistämään kiinni. Jos taas lajittelua hoidettaisiin kuntouttavan työtoiminnan sekä nuorten pajojen osalta myös Tulkkilassa ja Kauvatsalla vaatisi tämä sitä, että myös näihin pisteisiin

muodostettaisiin tätä varten omat ryhmänsä. Tästä kysymykseksi nousee miten Satakunnan hyvinvointialue näkee asian aikuisten kuntouttavan työtoiminnan osalta. Uusien ryhmien perustaminen vaatisi myös kaupunkia tai hyvinvointialuetta palkkaamaan uuden pajaohjaajan. Lisäksi on mahdollista, että nuorten työpajoille ja aikuisten kuntouttavan työtoiminnan pajoille, ei riittäisi riittävästi kuntouttavassa työtoiminnassa olevia työnhakijoita. On myös syytä ottaa huomioon, että jos otetaan enemmän isoja pehmustettuja huonekaluja, kuten sohvia, nojatuoleja ja sänkyjä, on näissä lude vaara. Luteita on hankala huomata tavaraa vastaanotettaessa ja ne voivat levitä.

Hyvinvointialue ei ole tehnyt vielä päätöksiä Risteen vuokrasopimuksen jatkosta. Nykyinen vuokrasopimus päättyy 2023 lopussa. On myös epäselvää mikä on kuntouttava työtoiminnan jatkuvuus Risteeltä. Hyvinvointialue on pohtinut kyseisen toiminnan siirtämistä Harjavaltaan. Tällöin vain nuorten työpajan toiminta jäisi Risteelle.

Risteen tiloihin on mahdollisesti tulossa lähitulevaisuudessa muutoksia, joka vapauttaisi lisätilaa kierrätyskeskuksen käyttöön. Risteen tilat on todettu toimiviksi ja kun lisätila tulisi käyttöön olisivat nykyiset tilat otolliset kierrätyskeskuksen toiminnalle suuremmassakin mittakaavassa.

Yllä olevien tietojen perusteella on vaikea nähdä että kierrätyskeskuksia lisättäisiin tässä vaiheessa Kokemäellä kun hyvinvointialueen tekemät päätökset ovat vielä kesken ja toimintojen jatkuvuus epävarmaa. Asiaa tukee myös se, että Risteen nykyiset tilat ovat toimivat ja jos Risteen tiloihin on mahdollista saada vielä lisätilaa, pystyttäisiin nykyistä toimintaa tehostamaan nykyisessä paikassa huomattavasti pienemmillä riskeillä.

Lisätietoja antaa	Hallintojohtaja Katja Törrönen, puh. 040 488 6101
Esittelijä	Hallintojohtaja Katja Törrönen
Päätösehdotus	Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että 1. yllä olevan selvityksen perusteella kierrätyskeskuksia ei tulisi kaupunkiin tässä vaiheessa lisätä. 2. se esittää kaupunginvaltuustolle valtuustoaloitteen toteamista loppuun käsitellyksi.
Päätös	Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.